

Zápis ze 9. zasedání
Výboru pro práva lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením

22. června 2023
Úřad vlády ČR, Rytířská 31

I. Účast:

Přítomni: P. Aschermannová, M. Hanych, H. Kejhová (MMR), I. Kuchyňková, A. Nekvindová, M. Radošovská, D. Šmejkal, Z. Trávníčková (předsedkyně)

Omluveni: H. Kalvoda, T. Němcová Čáslavská, M. Pizur, F. Valeš

Hosté: S. Ludvíková (MMR)

Sekretariát ÚV: J. Machačka, D. Šmídová

II. Návrh programu:

1. Aktuality
 2. Doporučení ke zranitelnému zákazníkovi
 3. Návrh zákona o podpoře v bydlení (S. Ludvíková, MMR)
 4. Různé
-

III. Průběh zasedání:

Předsedkyně přivítala členy a členky. Představila se pak nová tajemnice Výboru. Program zasedání byl schválen.

1. Aktuality

a) Aktuality ze zasedání RVLP

Předsedkyně připomněla priority Výboru na léta 2023-24. Shrnula následně průběh zasedání Rady vlády pro lidská práva dne 27. 4. 2023. Podnět k oddlužení v délce 3 let byl podpořen, stejně jako podnět k nedostatečné kapacitě ÚP. Na Doporučení ke zranitelnému zákazníkovi však nedošla řada z časových důvodů. (Viz další bod programu.)

b) Aktuality v oblasti insolvencí a exekucí

D. Šmejkal k nezabavitelným částkám zmínil, že proběhla schůzka na Akademii věd, na níž byl přítomný A. Stanislav (NM MSp). Ten zmínil, že na dalším zasedání se bude PS pro insolvenční otázky zabývat odlišností nezabavitelných částek v insolvenční a v oddlužení. Toto D. Šmejkal zhodnotil jako pozitivní, jelikož se konečně bude tento rozdíl řešit i na nejvyšší úrovni. Zároveň ze strany soudců zaznělo, že se jedná o velmi demotivační prvek pro asi 450 000 uchazečů o oddlužení, aby se dostali zpět do sféry legální práce.

P. Aschermannová poznamenala, že ve výsledku se bude srážet více. Obává se proto, že změna povede k vyššímu počtu nelegálně pracujících, jelikož nebude motivace vstupovat do oddlužení. Motivaci by mohlo zvýšit zajištění vstupu do systému sociálních dávek pro osoby v oddlužení – např. příspěvek na bydlení by se pak vypočítával z částky před srážkami.

Zmínila zároveň, že předchozí den schválena vládou novela insolvenčního zákona ve variantě bez 30% podmínky na konci oddlužení, tedy varianta s individuálním posouzením. O zmíněné pracovní skupině má jen zprostředkované informace. Navrhla proto podání žádosti výboru o zprostředkování informací.

Předsedkyně navrhla se k tomu vrátit po létě a připravit podnět pro Radu, až bude více informací o dalším postupu ve věci.

ÚKOL: Na příštím zasedání otevřít téma novely IZ a exekuce v. oddlužení.

M. Hanych zmínila existenci [Kolegia expertů pro výkon rozsudků ESLP](#), na jehož dalším zasedání se bude 5. 9. na programu projednávat mj. implementace rozhodnutí *ERTF proti ČR*, tedy témata zejména sociálního bydlení, nuceného vystěhovávání apod.

c) Podnět k Úřadům práce – návaznost na zasedání RVLP

Předsedkyně zmínila, že na zasedání RVLP bylo zmíněno, že už jsou k třetímu bodu usnesení (zjednodušení nastavení dávek státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi v souvislosti s digitalizací státní správy) podnikány určité kroky.

I. Kuchyňková reagovala, že se nic moc neděje. Vyjádřila, že by bylo potřeba zvýšit tlak na přehodnocení systému a výše sociálních dávek. Její klienti, kteří v současnosti pobírají dávky, totiž nejen že dávky dostávají pozdě, nebo vůbec, ale i pokud je obdrží, v současné výši s nimi nevyžijí a nic jim nezbyvá. MPSV opětovně upozornila na tuto skutečnost a nutnost přijmout další opatření, např. zavedení street medicíny. Doplnila, že může dodat anonymizované kazuistiky.

P. Aschermannová vyjádřila, že panují rozdíly mezi kraji. Někde přetrvávají dlouhé prodlevy a někde jsou dávky vypláceny včas. Na některých obcích navíc k cca 3 měsíčním prodlevám ve výplatě ještě klienti musí dokládat relevantní doklady každý měsíc. Někde tak situace zůstává opravdu kritická. Doplnila, že v Praze funguje lépe, funguje sociálně-nadační fond k energiím apod.

Předsedkyně poděkovala za podněty. Výbor se tématem bude zabývat dále.

2. Usnesení ke zranitelnému zákazníkovi

Předsedkyně shrnula, že v energetickém zákoně měl být definován pojem zranitelného zákazníka (ZZ). S tím výbor nesouhlasil, jelikož se jednalo o příliš úzké vymezení, dle relevantní inspirační směrnice se jednalo o minimální verzi. Výbor požadoval začít energetickou chudobou, a až na tom postavit definici ZZ. Pokud první definice ZZ, respektovat určité principy a reflektovat i sociálně-zdravotní kritérium a kritérium věku. Připomněla, že zástupkyně KVOP opět přišla s návrhem na speciální tarif pro zranitelné osoby. V neposlední řadě bylo navrhováno doplnění úpravy práv ZZ, např. zákaz ukončení dodávek a zákaz odpojování během zimy. Doporučení bylo předloženo na zasedání RVLP, avšak z časových důvodů nebylo projednáno. Otevřela tedy diskusi k dalšímu postupu.

J. Machačka zmínil, že [novela energetického zákona byla předchozí den schválena na zasedání vlády](#). Dle jeho názoru došlo k rozšíření uznávání soc.-zdravotních kritérií a postupu po případném odpojení. Nyní tedy bude návrh postoupen do sněmovny.

P. Aschermannová se přimluvila, aby práce na podnětu neustávaly. Považovala apel na MPO stále za aktuální a nezávislý na projednání vládou a parlamentem. Mj. předpokládá, že k energetickému zákonu budou přijímány i další novely.

Předsedkyně informovala o možnosti Rady hlasovat per rollam. Nicméně vyjádřila, že této možnosti nedává moc šancí. Navrhla skrze KVOP monitorovat vývoj v této věci a podnět případně upravit.

ÚKOL: Monitorovat novelu energetického zákona (KVOP) a otevřít téma zranitelného zákazníka na příštím zasedání.

3. Návrh zákona k podpoře v bydlení

S. Ludvíková představila návrh předmětného zákona včetně souvisejících aktivit v rámci reformy politiky bydlení v ČR. Ocenila i spolupráci s platformou Za Bydlení, na jejichž tezi návrh zákona postavilo. Mezi základními aspekty zmínila vznik kontaktních míst na OÚ ORP, které bude poskytovat základní či specializované poradenství včetně bytového, dávkového či dluhového. Bude případně poskytovat podpůrné opatření dle zákona, např. poskytnutí garance, nájemního bydlení či asistence v bydlení. Kontaktní místo bude mít určitý rozpočet, v rámci něhož mohou zajistit specializované poradenství externě, příp. navázat na další služby. Základní poradenství lze čerpat kdekoliv, specializované poradenství a podpůrná opatření pouze v ORP s trvalým nebo skutečným pobytem (u skutečného nutnost doložit minimálně dvouleté trvání). Jsou konzultované výjimky např. pro osoby odcházející z různých zařízení, oběti domácího násilí apod. Prezentace bude členstvu rozeslána. Další informace lze nalézt [na webu MMR](#). K návrhu je skrze zmocněnkyni možné uplatňovat připomínky.

ÚKOL: Zaslát prezentaci k návrhu zákona o podpoře v bydlení.

4. Různé

Příští zasedání proběhne v září, bude zaslán Doodle s možnými termíny.

Předsedkyně následně poděkovala za zasedání a ukončila jej.

Vypracovala: D. Šmídová, tajemnice Výboru